

Revizionistické přístupy k bezpečnosti

Petr Ocelík

MEB421 Teorie bezpečnosti a metodologie

29. října 2015

Osnova

- Tradiční vs. revizionistické přístupy
- Rozšiřování / prohlubování
- Reflexivita
- Normativita
- Politizace

Tradiční přístupy

- **Státo-centrismus:** stát referenční objekt i aktér bezpečnosti.
  - Mezinárodní systém je **anarchicky organizován**.
  - Důraz na **vojenská a politická témata**.

  - **Liberálové:** moderační vliv institucí a interdependencí.
- **úzký pohled na bezpečnost.**

Revizionistické přístupy: motivace

- Krause and Williams (1996) tři důvody k revizi pojetí bezpečnosti:
  - (1) Přetrvávající neshoda na definici bezpečnosti.
  - (2) Proměna post-studenoválečného bezpečnostního prostředí.
  - (3) Neschopnost bezpečnostních studií zachytit nové bezpečnostní výzvy.

Revizionistické přístupy: rozšiřování / prohlubování

- Proměna mezinárodního prostředí přináší nové výzvy.
- **Rozšiřování:** zahrnutí jiných než politicko-vojenských témat.
- Schopnost státu zajistit vlastní bezpečnost klesá.
- **Prohlubování:** zahrnutí jiných referenčních objektů než je stát.

Revizionistické přístupy: rozšiřování / prohlubování

	rozšiřování: zdroj hrozby	
prohlubování: referenční objekt (preferovaná úroveň analýzy)	vojenské hrozby	vojenské a ne-vojenské hrozby
národní stát (mezinárodní systém)	(neo)realismus, geopolitika	(Kodaňská škola, liberalismus)
kolektivní nestátní aktéři (+ domácí, regionální, -trans)	kulturalismus	Kodaňská škola, liberalismus
jednotlivci, biosféra, ekonomický systém ... (+ individuální, globální)	-	kritické přístupy, lidská bezpečnost, Kodaňská škola

Filosofická dělení

	Objektivismus	Interpretativismus
Materialismus	(neo)realismus (neo)liberalismus Marxismus	-
Idealismus	konvenční konstruktivismus	kritický konstruktivismus (kritické přístupy) post-strukturalismus

Revizionistické přístupy: reflexivita

- (Bezpečnostní) výzkum je vždy **závislý na kontextu**.
- Definice bezpečnosti a bezpečnostních témat nejsou **nikdy neutrální** – vždy slouží nějakému účelu.
- **Akademická recepce bezpečnosti** ovlivňuje chápání bezpečnosti ze strany politických elit.
- Pluralita interpretací → **relativizace bezpečnosti**.

Revizionistické přístupy: normativita

- **Normativní výroky:** výroky o tom, co by mělo být.
- Robert Cox (1981): **problem-solving** vs. **critical theories**.
- Každý přístup k bezpečnosti má **normativní důsledky**.

Revizionistické přístupy: politizace

- Bezpečnostní úvahy jsou **integrální součástí politiky**.
- Politizace určitá témata **zviditelňuje a činí je důležitými**.
- Politizace otevírá **prostor pro nové hlasy a pozice**.
- **Badatelé by měli opustit pozice “neutrálních” pozorovatelů a angažovat se prostřednictvím politické akce.**